

Zakaj moramo voliti Slovensko skupnost

Ko bodo naši bralci prejeli to številko Novega lista, bo manjkalo morda samo le nekaj ur do odprtja volišč, kjer bodo volivke in volivci v nedeljo, 26., in v ponedeljek, 27. t.m., opravili eno svojih temeljnih državljskih dolžnosti in se hkrati poslužili ene svojih glavnih državljskih pravic, to je volili svoje predstavnike v zakonodajne, oziroma upravne zборе. Zdi se nam, da je treba ob tej priložnosti poudariti velik pomen volitev, ki so za vsako demokratično družbo in državo nenadomestljivo sredstvo, saj edine omogočajo, da državljani posredno sami sodelujejo pri

dalje na 2. strani ■

Kdo daje potuho tržaškim fašistom?

Divjanje fašistov na Tržaškem v zadnjih dveh tednih je ponovno predramilo tiste, ki so mislili, da je fašizem pri nas dokončno pokopan. Pravi kazenski pohodi, »ekspedicije«, če naj uporabljamo izraz, ki je bil v dvajsetih letih zelo priljubljen med škvadrasti, na Bazovico, Prosek, Nabrežino in Lonjer so opozorili, da je fašizem v Trstu še vedno prisoten in, kar je morda še huje, da uživa podporo oblasti, pa čeprav je ta podpora prikrita.

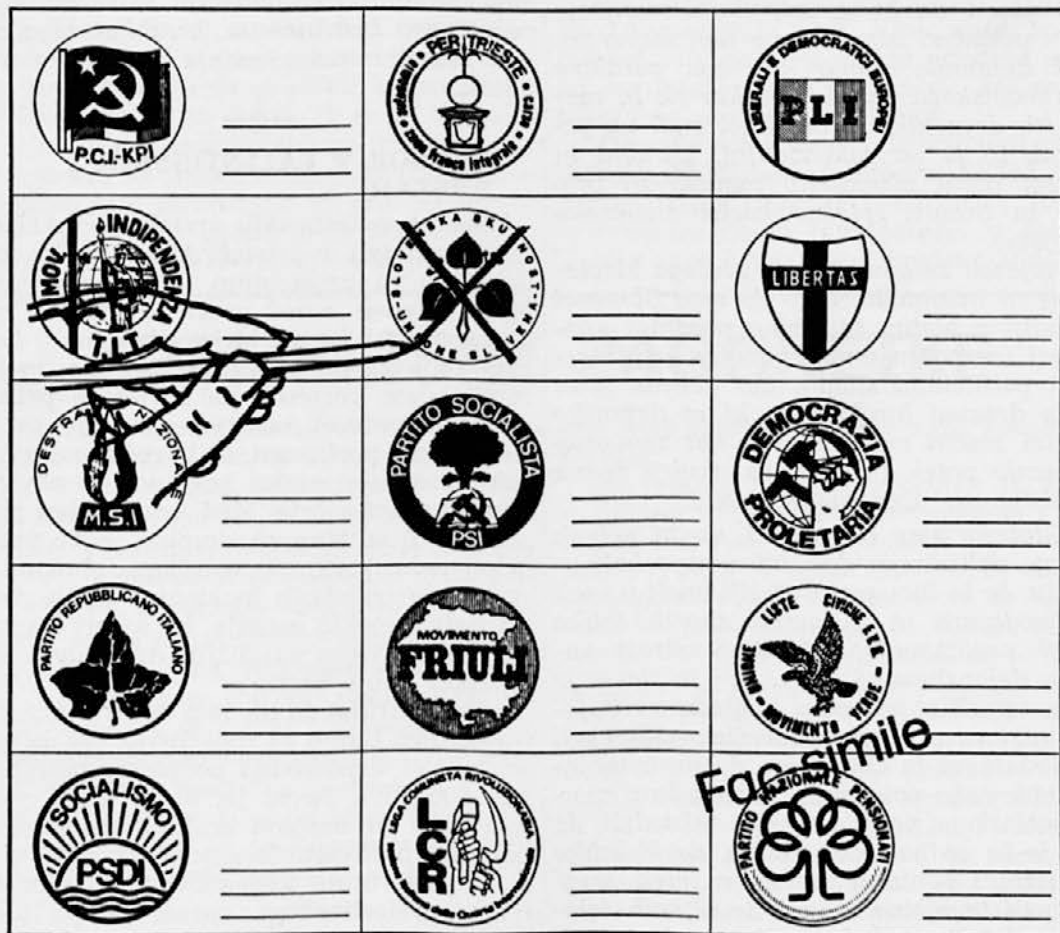
Če hočemo na kratko obnoviti dogodke zadnjih dni, moramo začeti pri 18. aprilu, ko je fašistični kolovodja Giorgio Almirante v nekem tržaškem hotelu predstavil brošuro o Francescu Giunti, fašističnemu federalu v dvajsetih letih. Ni naključno, da je neofašistična stranka izbrala prav Giunto in da je bilo najbolj

opevano dejanje Giuntovega življenja prav požig našega Narodnega doma v Trstu. Sedaj, ko se volilna kampanja izteka, lahko namreč ugotovimo, da je neofašistična stranka vso svojo kampanjo osredotočila prav na protislovenska gesla. Izbira Francesca Giunte in njegovih »junaštev« je bila torej naraven začetek nove protislovenske gonje, kakršni že dolga leta nismo bili priča.

Kako se je ta gonja stopnjevala, je kronika zadnjih dni. Začelo se je pravzaprav z novim mazanjem spomenikov, s čimer se novopečeni fašisti radi ponašajo. Do prve hude provokacije pa je prišlo v soboto, 4. junija v Bazovici. Neofašistična stranka je namreč v tej vasi napovedala volilni shod, in to na isti dan, ko je bil v vasi že praznik komunističnega tiska. Provokacija je bila torej na dlani, kot je bilo sicer jasno, da gre za provokacijo, ko so fašisti napovedali, da bodo zborovali pred vaškim spomenikom padlim in da bodo na zborovanju govorili o fojbah. Policija jih je prepričala, naj se za nekaj metrov umaknejo, zborovanja pa ni preprečila. Vodja tržaških fašistov Giacomelli in znani pretepač Grilz sta govorila, hujskala in psovala, nato pa sta odšla, zaščitena od gostega kordona policije, ki je zadrževala razjarjeno množico domačinov in preprečila, da bi prišlo do spopada, v katerem bi jo glede na številčno razmerje, fašisti nedvomno skupili. Le v zadnjem trenutku je prišlo do prerivanja, zaradi česar je policija za nekaj ur pripravila dva levičarska mladince.

V naslednjem tednu je do incidentov prišlo na Proseku. Fašisti so najavili zborovanje v istrskem begunskem naselju pri Proseku, ustavili pa so se kar na Kržadi, sredi slovenske vasi. Tu so razpeli svoje zastave in tu je Grilz govoril. Tokrat ni psoval in hujskal, govoril je predvsem o vladi in o davkih. Skoraj pravo volilno zborovanje torej, a malo je manjkalo, da ni prišlo do tragičnega konca. Po koncu zborovanja se je namreč eden izmed fašistov zakadil v skupino mladincev in jih začel obdelovati s pestmi. Nekemu karabinerju v civilu je izbil dva zoba in pretep je nenadoma zadobil velike razsežnosti; policistom, ki jih je bilo premalo, da bi nadzorovali situacijo, so popustili živci, potegnili za pištole in začeli streljati v zrak. V trenutku se je proseška Kržada spremenila v prizor, vreden solidnega kav-

■ dalje na 8. strani

Voli tako! (Fac simile upodablja glasovnico za deželnozborske volitve v tržaškem volilnem okrožju. Toda podobne glasovnice bodo tudi v drugih okrožjih naše dežele ter za ostale volitve).

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 26. junija, ob: 8.00 Poročila; 8.20 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.00 Poslušali boste; 10.30 Mladinski oder: »Piši - briši!«; Radijska igra ki jo vodi Dimitrij Kralj; 11.15 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Beneški kabaret — Sport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditev; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 27. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Trst in zaledje. Pripravlja Jože Pirjevec; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 12.00 Zvezde o nas. Pripravlja Mima Kapelj; 13.00 Poročila; 13.20 Gospodarska problematika; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Ivan Tavčar: »Izza kongresa«; 14.55 Naš jezik; Od 17.00 do 24.00: Posebna volilna oddaja.

■ TOREK, 28. junija, ob: 7.00 Poročila; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Bratje in sestre, na zdar! Pripravlja Milan Pahor; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 - 14.00 Poldnevniški razgledi; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Ivan Tavčar: »Izza kongresa«. 8. nadaljevanje; 14.30 Revija »Pesem mladih 1983«; 14.50 Motivi od vsepovsod; 16.00 Trst in zaledje. Pripravlja Jože Pirjevec (ponovitev); 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika. Do 24.00 posebna volilna oddaja.

■ SREDA, 29. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Sprehodi po tržaških predmestjih. Pripravlja Lida Turk; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nediških dolin; 13.00 Poročila; 13.20 Poročila; 13.20 Manjšine med deželami in Evropo; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Ivan Tavčar: »Izza kongresa«; 14.30 Evergreeni; 14.55 Naš jezik; 15.00 Dijaška tribuna; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 18.00 Na goriškem valu; 18.30 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 30. junija, ob: 7.00 Poročila; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Ivan Trinko ob 120-letnici rojstva; Pripravlja Martin Jevnikar; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 12.00 Na goriškem valu (ponovitev); 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Ivan Tavčar: »Izza kongresa«. 10. nadaljevanje; 14.30 Otroški kotichek: »Sem in tja skozi čas«. Pripravlja Lučka Susič; 16.00 Sprehodi po tržaških predmestjih. Pripravlja Lida Turk (ponovitev); 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 18.00 Četrtekova srečanja; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 1. julija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 12.00 »Ena bolha me grize«. Pripravlja Marij Čuk; 13.00 Poročila; 13.20 Naša gruda; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Ivan Tavčar: »Izza kongresa«. 11. nadaljevanje; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Od ekrana do ekrana; 16.00 Ivan Trinko ob 120-letnici rojstva. Pripravlja Martin Jevnikar (ponovitev); 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Priljubljeni motivi; 18.40 Imena naših vasi; 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 2. julija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 9.00 Alpinizem: liki, dosežki, vrednote doma in v svetu. Pripravlja Duško Jelinčič; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 12.00 »Bom naredu st'zdice, čjer so včas b'le« — glasnik Kanalske doline; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Ivan Tavčar: »Izza kongresa«. 12. in zadnji del; 14.30 Otroški kotichek; 15.00 Iz studia neposredno; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 18.00 Dvignjena zavesa: beležka Sergeja Verča o gledališkem dogajanju doma in drugje; 19.00 Poročila.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 — Odgovorni urednik: Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Zakaj moramo voliti Slovensko skupnost

■ nadaljevanje s 1. strani

upravljanju in urejanju javnih zadev. Na to opozarjamo tudi zaradi tega, ker vemo, kako se v zadnjem času, prav gotovo načrtno, blatijo ali omalovažujejo temeljne institucije demokracije, pri čemer kot pretveza služijo najrazličnejše oblike degeneracij, ki so se in se bodo tudi v prihodnosti javljale v vseh demokracijah. V resnici pa gre takim obrekovalcem za nekaj drugega: zrahljati hočejo temelje demokracije in pripraviti pot totalitarnim avanturam takega ali drugačnega kova. Obrekovalcem bomo gotovo najbolje zaprlji usta, če se bomo v nedeljo in ponedeljek vsi javili na voliščih in opravili svojo dolžnost.

Vse volitve predstavljajo hudo in gotovo najresnejšo preizkušnjo za vsako politično stranko ali skupino. Zelo hudo preizkušnjo pa seveda predstavljajo za Slovensko skupnost, to je za politično formacijo slovenske narodne manjšine v Italiji. Vsem so namreč znane okoliščine, v katerih deluje Slovenska skupnost, ki je dejansko trn v peti vsem vsedržavnim italijanskim strankam, saj bi te najraje videle, da se pripadniki slovenske manjšine ne bi združevali v samostojno, na zunanaj enotno politično organizacijo, češ da bi v tem primeru nastala nevarnost za »iredentistične popadke«, kot je pred kakimi 20 leti modroval nekdanji ideolog Krščanske demokracije v Trstu Guido Botteri v takratni reviji »Triestex«.

V resnici pa seveda ni šlo toliko za bojazen nastajanja »iredentističnih teženj«, saj je to pri našem ljudstvu nekaj povsem anahronističnega, temveč predvsem za bojazen, da bi se pripadniki manjšine zares politično združili in s tem nujno postali dejavnik, mimo katerega politične sile večinskega naroda nikakor ne bi mogle iti, dejavnik, ki bi zlasti znal na politični, to je na zakonodajni, upravni in izvršni ravni učinkovito zagovarjati pravice in braniti splošne koristi slovenske manjšine.

Bojazen že omenjenega bivšega ideologa se ni uresničila, tako da smo Slovenci v Italiji v bistvu še vedno predmet »pogajanj in soočenj« med različnimi vsedržavnimi političnimi silami, kar seveda prav pride državni birokraciji, ki se dejansko protivi zaščiti naših pravic, kot zgovorno dokazuje potek razprave v okviru znane komisije pri predsedstvu vlade.

Globoko smo prepričani, da bi učinek našega političnega dela bil znatno bolj otipljiv, če bi Slovenci v Italiji imeli v vseh zakonodajnih in upravnih zborih toliko svojih predstavnikov, kolikor ustreza našemu dejanskemu številu. Res je, da se je prav zaradi v pravnem pogledu neurejenih razmer precejšnje število naših ljudi na Tržaškem in Goriškem, da ne omenjamo videmske pokrajine, že utopilo v morju večinskega naroda, a prav tako drži, da nas je še vedno toliko ostalo, da bi lahko z enotnim volilnim nastopom imeli krepko predstavnštvo v vseh izvoljenih telesih v deželi, vsekakor primernejše predstavnštvo kot do zdaj.

Ni res, kot se nekateri, ki so očitno prizadeti, širokoustijo, da se moramo spri-

jazniti z dejanskim stanjem in še dalje ostati v političnem in volilnem pogledu neenotni. Kdor hoče dalje po dosedanji poti, se očitno zadovoljuje s sedanjimi razmerami ali je že naravnost starčevsko konservativen in nima zato čuta za nove, modernejše in tudi naprednejše prijeme v manjšinski politiki. Od takih v miselnem pogledu konservativnih ljudi pa si manjšina gotovo ne more kdovekaj pričakovati ali obetati, kaj šele računati na dosego priznanja pravic in zaščite splošnih koristi, kar je pogoj za narodni obstoj in nadaljnji razvoj.

Trdno smo prepričani, da naša manjšina nikakor ne sme v politiki obtičati na sedanjih točki in se zadovoljiti s tem, kar ima, kajti to bi že pomenilo uspavanje, vdanost v usodo itd. Volitve, ki bodo v nedeljo in ponedeljek, zlasti seveda volitve v novi deželni svet, nudijo naši slovenski manjšini v Italiji priložnost, da stopi, kar zadeva politiko, na novo pot, ki naj pomeni konec dosedanje neučinkovite oblike političnih in zlasti volilnih nastopov. Naše volivke in volivci imajo možnost, da zaupajo svoj glas listam Slovenske skupnosti in njenim kandidatom. Prav gotovo drži, da so na teh listah kandidati, ki so pogodu vsakemu našemu volivcu in volivki. Kot vsaka oblika organiziranega dela (zlasti političnega) ima seveda tudi Slovenska skupnost svoje hibe in napake, a prav gotovo drži, da predstavlja v tem trenutku edino in nenadomestljivo ogrodje, če hočemo, da bomo kot Slovenci dosegli vse to, kar nam pritiče po pisanih in nepisanih postavah. Zato jo moramo podpreti na volitvah, saj bomo s tem onemogočili tudi izoblikovanje ustrežnejšega političnega instrumenta, brez katerega so vsa politična prizadevanja konec koncev jalova.

—o—

RAZDOR V PALESTINSKIH VRSTAH

Spor v palestinskih vrstah med Arafatovimi pristaši in pristaši Abu Muse se nadaljujejo in zaostrujejo. Polkovnik Abu Musa je eden izmed voditeljev močne organizacije Al Fatah, ki je včlanjena v Organizacijo za osvoboditev Palestine, in je zandje čase verjetno na sovjetsko prigovarjanje prevzel vodstvo opozicije proti Arafatovim poskusom, da bi rešili palestinsko vprašanje preko pogajanj v okviru Reaganovega načrta. Med Arafatovimi pristaši in Abu Musevo skupino je že pred nekaj tedni prišlo do vojaškega obračunavanja, do podobnih incidentov pa je prišlo tudi preteklo nedeljo, ko so pri Damasku ranili enega najbližjih Arafatovih soodelavcev Abu Šarifa.

Jaser Arafat je ob tem odkrito obtožil Gedafijevo Libijo pa tudi Sirijo, češ da posredno ali neposredno podpirata palestinske disidente. Jasno je, da ti spori med Palestinci in nasploh arabska neenotnost koristijo predvsem Beginovi izraelski vladi, ki nasprotuje Reaganovemu načrtu za rešitev palestinskega vprašanja, pa tudi SZ in njenim zaveznikom, za katere bi bila uresničitev Reaganovega načrta predvsem močna uveljavitev ZDA na Bližnjem vzhodu.

Svet se je zares spremenil

Svet se je vedno spreminjal, o tem ni dvoma, takó fizični svet kot tudi živi svet. Spreminjala se je pokrajina, z njo vred pa tudi živali in v znatni meri tudi ljudje. O tem nam pripovedujejo geologija, zemljepis, prirodopis in zgodovina. Toda kar zadeva človeštvo, ni bilo še nikoli v tako naglem procesu spreminjanja kakor danes. Te spremembe se kažejo na vseh področjih. Statistični podatki in antropološka merjenja dokazujejo, da se je v polstoletja povprečna telesna višina in z njo teža prebivalstva v razvitih državah precej povečala. Povprečno povečanje višine znaša okrog 10-15 centimetrov. Še pred pol stoletja so veljali npr. južni Italijani za nizkorasle ljudi. Danes komaj še zastajajo za prebivalstvom srednje in severne Italije in med njimi je veliko visokih. Povečala pa se je tudi povprečna višina prebivalcev na severu. To je posledica boljše prehrane, boljših higienskih razmer in boljše zdravstvene oskrbe tako za matere kot za mladino. Močno so se povsod spremenile navade glede prehrane, oblačenja, stanovanjskih razmer, delovnega okolja in vsega drugega. Zelo pa se je spremenilo tudi socialno življenje.

Ni pretirano, če rečemo, da je doživela generacija, ki je danes stara nad 60 let, v svojem življenju take spremembe, ki so pomenile pravi prelom nasproti preteklosti. Gotovo še nikdar nobena generacija v človeški zgodovini ni doživela tako naglih in tako korenitih sprememb v vseh načinih življenja kakor ta in najbrž jih nikoli več nobena ne bo doživela v eni sami življenjski dobi. Ljudje, ki so danes stari npr. 65 ali 70 let, se še dobro spominjajo, da so bili avti v času, ko so bili oni otroci, še redkost in da so stekli k dvoriščnim vratom, da bi ga videli, če se je oglašil v daljavi ropot avtomobilskega motorja. Tudi odrasli so obstali in ga opazovali. Ceste še niso bile asfaltirane in zato se je vlekel za vsakim avtom dolg oblak belega prahu, ki je prekrival drevesa in vse ze-

lenje ob cesti. Vozovi, ki so jih vlekli konji, voli, krave ali v južnih krajih osli, so bili na cestah neprimerno številnejši kot avti.

Vsako letalo v zraku je bilo še senzacija. Vsi so strmeli vanj in kokoši so s prestrašenim kokodakanjem bežale v svoje kurnike. O preoceanskih potovanjih z letali se še nikomur ni sanjalo. Še manj o raketah in atomskih bombah. Višek vojne tehnike je bil tank. Na svetu je bilo le malo mest, ki so imela milijon ali malo več prebivalcev. Stanovanjsko vprašanje še ni bilo problem, ljudje pa so imeli v

tem pogledu tudi manjše zahteve. V tretjem svetu ni še nihče umiral od lakote, čeprav je bilo druge mizerije veliko.

Tako v Sloveniji kot v Italiji in povsod drugod v Evropi so hodili ljudje na kmetih večino leta bosí. Čevlje so obuli samo ob nedeljah, ko so šli k maši. Otroci so hodili bosí v šolo. Le malokje so pili zjutraj pravo kavo, marsikje so jedli žgance ali polento z mlekom ali mlečno kavo iz cikorije in tako navadno tudi zvečer. Na letovišče so šli samo bogati. V javnem prometu v velikih mestih so vozili samo tramvaji, samo o Londonu so pravili, da vozijo po njem dvonadstropni avtobusi, ki so bili zato svetovna zanimivost. Življenje na podeželju je potekalo v glavnem še tako

■ dalje na 8. strani

Mladina SSK organizirala VI. Tabor zamejske mladine

V Števerjanu je bil v soboto, 18. junija, VII. Tabor zamejske mladine, ki ga je organizirala mladina SSK iz Trsta in Gorice.

V dopoldanskih urah je bila v domu F.B. Sedej okrogla miza na temo »Za večje sodelovanje med zamejskimi Slovenci«. Govorili so Milenka Rustja, Tomaž Simčič in Renzo Frandolič, okroglo mizo pa je vodila Marija Breclj. Med sodelujočimi in tudi med tistimi, ki so posegli v debato, so prišla na dan različna mnenja o možnosti sodelovanja med zamejci v širšem pomenu besede, še posebej pa o sodelovanju med samimi Slovenci v Italiji. Beseda je tekla tudi o možnosti vključevanja v stranko Slovenske skupnosti ideološko različno usmerjenih ljudi. Nastopajoči so tudi ugotovili, da je še vedno pravilno enotno nastopanje vseh Slovencev, ko gre za reševanje skupnih problemov.

Okrogle mize se je udeležil tudi predstavnik Mladinskega odbora SKGZ Igor Komel, ki je prisotne pozdravil v imenu te organizacije in tudi posegel v debato. Vabilu so se odzvali tudi predstavniki Zve-

ze socialistične mladine Slovenije, njihovo delegacijo pa je vodil tajnik Komisije za mednarodne odnose Ignac Krivec. Žal se tega srečanja niso udeležili Korošci, tako da ni mogla steči beseda o možnosti večjega sodelovanja med obema našima skupnostima.

Po kosilu so se udeleženci tabora srečali s podžupanom števerjanske občine Cirilom Terpinom, s katerim so si tudi ogledali nov šolski center, števerjanski občinski sedež, ki ga je občinska uprava po po-

■ dalje na 6. strani

—o—

Kampanjska zagnanost in politična doslednost

Kot je že dolgo vsem prav dobro znano, kandidatne liste, ki se pojavljajo na političnih ali upravnih volitvah, niso odprte samo za »resnične« kandidate, se pravi za tiste, ki se mislijo s politiko resno ukvarjati in ki jih politične organizacije, katerih izraz so kandidatne liste, tudi resnično podpirajo, da bi se na volitvah uveljavili. Mnogi kandidati igrajo namreč samo neko propagandno vlogo, ali pa so sprejeti za to, da bi s svojim prestižem dvignili prestiž celotne liste. Toda v naporu, da bi vsak volilec našel na listah kandidata, ki bi mu iz kakršnegakoli razloga bil pogodu, gredo včasih politične stranke tako daleč, da kandidirajo celo ljudi, katerih stališča so v odkritem nasprotju s stališči samih strank, ki s tem tudi pokažejo, koliko jim je mar za politično doslednost.

Značilna je v tem smislu neka kandidatura na listah KPI v naših krajih, o kateri je v dokaj ironičnem tonu pisalo tudi vsedrjavno italijansko časopisje. KPI kandidira namreč v naši deželi sedemintridesetletno Doro Pezzilli, ki je med drugim članica odbora za zaščito in za legalizacijo statusa pocestnic in ki je vodila na nabrežinskem obrežju svojevrstno volilno kampanjo s tem, da je govorila volilcem in volilkam na plaži kar — v Adamovi obleki. Ob vsem tem pa je zanimivo, da je KPI ena izmed političnih strank, ki se tradicionalno odločno upira legalizaciji »najstarejšega poklica«, kar je med drugim tudi nedavno pribil v neki televizijski oddaji Pietro Ingrao, se pravi eden najvišjih italijanskih partijskih voditeljev.

KREMELJSKE ZAGONETKE

V zadnji številki našega lista smo objavili kratko agencijsko vest, da na zasedanju centralnega komiteja KPSZ 14. in 15. junija ni prišlo do nobenih važnih odločitev in da bo po vsej verjetnosti zaradi še trajajočega merjenja sil med različnimi partijskimi skupinami ostalo mesto predsednika SZ nezasedeno. Agencijska vest in napoved pa sta tokrat ustrelili mimo. Istega dne, ko je naš list izšel, je namreč vrhovni sovjet določil dosedanjega glavnega tajnika KPSZ Jurija Andropova za novega sovjetskega predsednika. Tako je sicer že bolehnemu in starčevskemu Andropovu uspelo, da je v sedmih mesecih dosegel to, na kar je moral njegov predhodnik Brežnjev čakati 13 let. Brežnjev je namreč postal sovjetski predsednik, potem ko je že bil 13 let sekretar KP.

Razvoj dogodkov je tudi tokrat pokazal, kako zagonetni so politični premiki v SZ. Kljub temu da gre za »sovjetsko« ali »ljudsko« oblast, očitno sprejma vse važne politične odločitve

ozek krog oligarhov v nedostopnih kremeljskih sobanah.

Na zadnjem zasedanju v četrtek, 16. junija, je vrhovni sovjet odobril tudi predlog, s katerim se sovjetske oblasti obračajo na ZDA, Kitajsko, Francijo in Veliko Britanijo, da bi prišlo do zamrznitve jedrske oborožitve na sedanji ravni. Sovjetski predlog je za zahodne velesile sam po sebi gotovo nesprejemljiv, saj bi takšna zamrznitev po njihovem pomenila potrditev sedanjega sovjetske premoči na področju jedrske oborožitve. Kljub temu pa je sovjetski predlog lahko tudi znak, s katerim je Kremelj hotel opozoriti, da se namerava resno pogajati. Koliko je to res, bo seveda pokazal nadaljnji razvoj dogodkov. Ena izmed priložnosti za preverjanje sovjetske pogajalske volje bo med drugim že napovedan bližnji obisk nemškega kanclerja Kohla v SZ. Vse kaže, da bo tudi kancler Kohl skušal prevzeti vlogo nekakšnega posredovalca med ZDA in SZ, kot je že to delal njegov predhodnik Schmidt.

Odgovori na fašistična izzivanja

Na številna fašistična izzivanja na Tržaškem, o katerih poročamo v uvodniku, je zlasti slovensko prebivalstvo, ki je bilo pri tem neposredno prizadeto, odgovorilo enotno in odločno. To se je pokazalo predvsem po sobotnem fašističnem izgredu v Lonjerju, med katerim so misovski aktivisti ranili več domačinov. Vsa slovenska kulturna, športna in druga društva, kakor tudi slovenski predstavniki političnih strank na Tržaškem, so odločno nastopili proti nezaslišanemu fašističnemu rovarjenju in nasilju misovskih aktivistov. V tem smislu je bilo še zlasti pomembno enotno zborovanje v nedeljo, 19. junija, v Bazovici, na katerem so se zbrali predstavniki kulturnih, športnih in drugih organizacij na Tržaškem, kakor tudi predstavniki SSK in drugih strank, v katerih organizirano nastopajo Slovenci. Zborovalci so v skupni izjavi najprej izrazili solidarnost z vsemi, ki so bili ob fašističnih izgredu osebno prizadeti, in zahtevali kaznovanje storilcev fizičnih napadov ter vseh tistih, ki ščuvajo k narodnostni mržnji in gojijo apologijo fašizma. Zahtevali so nadalje prepoved vseh zborovanj MSI po slovenskih vaseh in sploh, da se stranka MSI razpusti. Zborovalci so se naposled tudi dogovorili, da organizirajo aktivno in množično budnost

Natečaj za nov spomenik padlim

Odbor za postavitve spomenika padlim Škednja, Sv. Ane in Kolonkovca je poveril nalogo Društvu zamejskih likovnikov, naj razpiše med svojimi člani natečaj za osnutek spomenika padlim, ki bi bil postavljen na mesto današnjega skromnega obeležja pred vhodom glavnega pokopališča pri Sv. Ani. Na natečaj so prispela tri dela, ki jih je pregledala strokovna komisija. Komisijo sestavljajo dr. arh. Dario Jagodic, arh. Franjo Kosovel, arh. Miloš Jugovič, Marta Werk-Volk in Jolanda Gustinčič. Zadnji sta članici odbora za postavitve spomenika.

Komisija se je sestala 10. junija in pregledala tri prispele elaborate z gesli BOR 2, PADLIM 2 in KAMEN IN ZID.

Po poglobljeni diskusiji je komisija izbrala elaborat pod geslom KAMEN IN ZID.

Komisija smatra, da se je ta načrt najbolj približal konceptu vkomponiranja v obstoječe okolje, upoštevajoč predvsem zelenje. Koncept je parkovni, horizontalni, relativno lahke izdelave. Po predloženem predračunu ne presega vsote, ki je na razpolago. Komisija smatra, da predloženi načrt, zaradi svoje posebne koncepcije, vidno izstopa od ostalih.

Po določitvi izbranega načrta je komisija pregledala gesla in ugotovila, da so njegovi avtorji Janez Koželj, Patrizia Magnani, Rosana Pettiroso. Avtorji ostalih predloženih del pa so za geslo BOR 2 Danilo Antoni, Marko Ferluga in Janez Koželj, za geslo PADLIM 2 pa Aleš Žetko.

za zaščito slovenskih spomenikov in domov, ki bi jih morali ščititi pred fašističnim mazanjem in drugačnim izgredom organov javnega reda.

Vsi ti dogodki so seveda vzbudili veliko ogorčenje v SRS in SFRJ. Vsled tega je v ponedeljek, 20. junija, generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič nastopil pri vladnem komisarju avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine in pri tržaškem prefektu dr. Mariu Marrosuju. Istega dne je sobotno škvadrstično divjanje obsodil tudi enotni antifašistični odbor, ki je med zasedanjem na tržaški pokrajini sklenil, da bo prosil za sprejem pri predsedniku republike Pertiniju.

—o—

OKROGLA MIZA TREH MANJŠIN

V torek, 22. junija, je bila na sedežu SSK v Trstu »Okrogla miza treh manjšin«, ki jo je priredila mladinska sekcija SSK. Na okrogli mizi so sodelovali dr. Alenka Legiša za mladinsko sekcijo SSK, Robert Louvin za Jeunesse Valdôtaine ter dr. Martha Stocker za Junge Generation der Südtiroler Volkspartei. Razgovor ob okrogli mizi je vodil Ivo Jevnikar.

Govorniki so se v svojih posegih lotili vprašanj, kako gledajo Slovenci, Francozi in Nemci v Italiji na deželne in politične volitve, na samostojno politično nastopanje, na boj za narodne pravice in na ureničevanje deželnih avtonomij.

Robert Louvin ter Martha Stocker sta v svojih posegih najprej podala krajši uvod zgodovinskega značaja. Nato sta orisala današnje stanje svojih etničnih skupnosti. Poudarila sta važnost enotnega političnega nastopanja s samostojnimi političnimi strankami, kajti samo na tak način po njihovem mnenju lahko narodnostna manjšina uspešno nastopa na politični ravni. Dr. Alenka Legiša je v svojem posegu orisala sedanje stanje slovenske narodne skupnosti v Italiji ter obrazložila vzroke za dosežanje politično razdrobljenost Slovencev v Italiji. Poudarila pa je tudi, da se v zadnjih časih čedalje bolj izraža potreba po večji politični enotnosti vseh Slovencev v Italiji.

Uvodnim besedam je sledila zelo živahna in bogata diskusija. Prisotni so se seveda najbolj zanimali za današnji položaj Francozov v Aosti ter Nemcev na Južnem tirolskem.

Dr. R. Dolhar pri prefektu Marrosuju

V ponedeljek, 20. t.m., je deželni predsednik SSK dr. Rafko Dolhar nastopil pri tržaškem prefektu Marrosuju in mu posredoval ogorčenost slovenskega prebivalstva spričo ponavljanja fašističnih provokacij po slovenskih vaseh na Tržaškem in spričo nepripravljenosti organov javne varnosti, ki dajejo prebivalstvu mučen vtis, da ščitijo provokatorje. Dolhar je pri prefektu poudaril stališče SSK, po katerem ni dopustno, da prihaja pod krinko volilnih shodov do pravih škvadrstičnih pohodov.

Kandidati Slovenske skupnosti

ZA DEŽELNE VOLITVE

V OKROŽJU TRST

1. **ŠTOKA DRAGO**, dosedanji deželni svetovalec, nosilec liste
2. **FERLETIČ MARIJA**, pokrajinska odbornica v Gorici
3. **ABRAMI LAURA**, ravnateljica višje srednje šole, članica skupščine KZE
4. **BREZIGAR BOJAN**, občinski odbornik v Nabrežini, časnikar
5. **DEBELIS ALOJZ**, kmetovalec, podpredsednik Kmečke zveze
6. **DOLHAR RAFKO**, predsednik deželnega sveta SSK, zdravnik
7. **HAREJ ZORKO**, pokrajinski svetovalec in politični tajnik
8. **JEVNIKAR IVO**, podpredsednik deželnega sveta SSK, radijski časnikar
9. **KRALJ IVO**, zborovodja, kamnolomski delavec
10. **LOKAR ALEŠ**, občinski svetovalec v Trstu, univerzitetni profesor
11. **MAVER MARIJ**, predsednik Slovenske prosvete, radijski funkcionar
12. **PETERLIN IVAN (JOZI)**, javni športni delavec (neodv.)
13. **SKRINJAR STANKO**, didaktični ravnatelj, tajnik SSS
14. **TUL ALOJZ**, član deželnega tajništva, profesor

ZA PARLAMENTARNE VOLITVE

V tržaškem okrožju za poslansko zbornico kandidirajo:

1. **SLOKAR JURIJ**, univ. profesor
2. **SLAMA BORIS**, laboratorijski tehnik
3. **TOMAŽ SIMČIČ**, profesor in mladinski zborovodja

V tržaškem okrožju za senat kandidirata:
V okrožju TRST I: **MAMOLO HUBERT**, ravnatelj srednje šole, glasbenik

V okrožju TRST II: **GUSTIN KARLO**, gostinski podjetnik in občinski svetovalec

Ob fašističnih izzivanjih je tudi mladinska sekcija SSK objavila izjavo, s katero poziva organe javne varnosti ter pristojne sodne oblasti, naj že enkrat odločno nastopijo zoper nezakonito početje misovskih aktivistov. Nedavna objava brošure o Francescu Giunti, dolgoletno in zadnje čase vse bolj pogosto mazanje slovenskih spomenikov in domov, moralno in fizično nasilje misovskih aktivistov na svojih pohodih po Trstu in po slovenskih vaseh so očitno ščuvanje k narodnostni mrž-

dalje na 8. strani ■

Šolski izidi na višjih šolah v Gorici

V prvih dneh po zaključku šolskega leta so bili znani izidi na vseh slovenskih višjih šolah v Gorici. Lahko bi rekli, da rezultati niso povsem zadovoljivi, saj ni razreda, v katerem bi vsi izdelali. Od 15 razredov z dokončnimi rezultati je sedem razredov z najmanj enim zavrženim dijakom. So mar profesorji prestrogi ali ni več veselja do študija? Zainteresirani bi znali dati odgovor. Rezultati so bili naslednji:

STROKOVNI ZAVOD ZA TRGOVINO IVAN CANKAR

1. razred: Michela Baldan, Katja Brajnik, Marina Ferfaglia, Carmen Frandolič, Fabrizio Lakovič, Marina Leghissa, Daria Makuc, Diana Mulič, Guido Pahor, Rudi Pintar. 9 dijakov ima popravne izpite, eden je bil zavržen.

2. razred A: Sabina Antoni, Daniela Ferfaglia, Ottavio Feri, Sandra Gergolet, Mauro Gerin, Marko Komel, Romeo Niccolosi, Nevenka Pintar. 6 dijakov ima popravne izpite, dva sta bila zavržena,

2. razred B: Graziella Colja, Mariza Florenin, Luisa Gergolet, Silvano Grendene, Majda Klanjšček, Robert Pisk, Mirjam Zavadlav, Tiziana Zavadlav. 2 dijaka imata popravne izpite, eden je bil zavržen.

17 dijakov **3. razreda** je bilo pripuščeni k maturi. Ena dijakinja ni bila pripuščena.

4. razred: Pavel Bagon, Robert Cossutta, Nevija Černic, Vida Gravner, Rozana Lavrenčič, Flavij Mozetič, Aleksander Peric, Ana Sfiligoj, Aleš Suligoj, Darija Vižintin, Helena Vogrič, Nadja Zniderčič, Igor Waltritsch. 9 dijakov ima popravne izpite.

Vseh 8 dijakov **5. razreda** je pripuščeni k maturi.

GIMNAZIJA-LICEJ PRIMOŽ TRUBAR

IV. razred gimnazije: izdelali so Vojko Bratina, Aleksander Rinelli, Silvan Zavadlav. 5 dijakov ima popravne izpite, ena dijakinja je bila zavržena.

V. razred gimnazije: izdelali so Igor Cotič, Barbara Marassi, Vojko Pahor in Ugo Tomšič. 9 dijakov ima popravne izpite.

1. razred liceja: izdelali so Vlasta Jar, Myriam Klanjšček, Erika Mažgon in Nadja Rebec. 6 dijakov ima popravne izpite.

2. razred liceja: izdelali so Tanja Hmeljak, Daniela Klančič, Neva Klanjšček, Sonja Lut-

man, Sonja Nanut, Jakob Renner, Beno Vižintin. 4 dijaki imajo popravne izpite.

Vsi dijaki tretjega liceja so pripuščeni k maturi.

UČITELJIŠČE SIMON GREGORČIČ

1. razred: izdelali so Mariza Alt, Nadja Bevčar, Kristina Degrassi, Pavla Devetti, Sabina Grahek, Peter Gruzovin, Vida Merlokja. 5 dijakov ima popravne izpite, 4 so bili zavrženi.

2. razred: izdelali so Suzana Antoni, Myriam Conzutti, Marta Pahor. En dijak ima popravne izpite.

3. razred: izdelali so Andrej Bizjak, Katerina Ferletič, Majda Geroglet, Emanuela Klanjšček, Franka Padovan, Lucija Pahor, Marija Radetič, Barbara Sošol. En dijak ima popravne izpite.

ŠPORT

TURNIR »PETER ŠPACAPAN«

Kot vsako leto je tudi letos Športno Združenje Olympia priredilo turnir v spomin na svojega športnika, ki je prerano umrl v prometni nesreči in zapustil za seboj globoko vrzel. Letošnja izvedba je že deveta po vrsti, je pa vseeno svojevrstna, ker obsega prvič tudi ženski turnir.

Za moški turnir se je prijavilo devet moštev, ki so jih organizatorji razdelili v tri skupine. V ponedeljek 13. so igrale Olympia - Košič, Soča in Juventina - Belca. Tekme so bile zelo lepe, ker sta predvsem prvi dve moštvi dali res vse od sebe, tako da je celo Soča premagala Juventino, čeprav ta igra dve ligi više. Vseeno so se Štandrežci uvrstili v finale, ker so imeli boljšo razliko v nizih.

V torek 14. so igrali Naš prapor, Jamlje in Olympia - Terpin. Uvrstila se je slednja z dve-ma čistima zmagama.

Tretjo skupino, ki je igrala naslednjega dne, so sestavljale ekipe PAV - Natisonia, Italcantieri in Soča - B. Ta se je predstavila v zadnjem hipu, da je nadomestila tržaški Bor, ki je žal odpovedal svojo prisotnost. Prevladalo je moštvo iz Štivana ob Nadiži, ki je popolnoma nadkrilila konkurenta, čeprav je Italcantieri solidna ekipa.

Trije finalisti so se srečali v petek 17. na igrišču v Katoliškem domu. V prejšnjih dneh so se

K usposobljenostnemu izpitu so pripuščeni vsi dijaki 4. razreda.

TEHNIČNO - TRGOVSKI ZAVOD ŽIGA ZOIS

1. razred: izdelali so Gerardo Falicchia, Marko Humar, Damijan Jar, Igor Kobal, Kristina Kovic, Nives Lakovič, Ivano Lavrenčič. Trije dijaki imajo popravne izpite, 5 je bilo zavrženih.

2. razred: izdelali so Martina Baldan, Erik Bensa, Boris Boneta, Boris Čaudek, Marijan Cijak, Martina Gergolet, Valentina Jarc, Karmen Kocjančič, Livija Lutman, Dino Paulin, Danila Petejan, Erika Tabaj, Robert Tabaj, Gerlinda Tedoldi, Matej Terpin in Erika Zotti. 8 dijakov ima popravne izpite.

3. razred: izdelali so Sonja Bensa, Marija Bertolini, Laura Brajnik, Vida Doktorič, Marija Gergolet, Igor Gulin, Lorena Gulin, Viviana Jarc, Danilo Marušič, Cinzia Olivo, Loredana Petejan, Andrej Terpin. Dva dijaka imata popravne izpite.

vsi mrzlično pripravljali na finale, tako da se je vsako moštvo predstavilo v dobri formi in z veliko željo in voljo do zmage.

Rezultati:

Pav - Natisonia — Juventina - Belca 2:0
(15:10, 15:12)

Olympia - Terpin — Juventina Belca 2:1
(12:15, 15:6, 15:12)

Pav - Natisonia — Olympia - Terpin 2:1
(15:6, 15:17, 15:8)

Vse tri tekme so bile tako slikovite in borbene, da je burno navijanje publike bilo bogato poplačano. Igralci so v finalu prikazali lepo odbojko. Prvo tekmo so osvojili gostje iz Štivana ob Nadiži s svojim nepredirnim blokom in z nevzdržnimi napadi, ki jih Juventina ni znala zaustaviti, čeprav je mojster v obrambi.

Potem je bila na vrsti tekma med goriškima antagonistoma, Olympia - Terpin in Juventino - Belca. Tu se je ponovila slika, ki smo je vajeni že iz prvenstva: oba nasprotnika se zagrizeno borita za vsako žogo, Olympia s silo in s triki prebija in obide štandreški blok, Juventina pa na neverjeten način lovi vsako žogo. Končno prevlada Olympia - Terpin.

Zadnja tekma je boj za prvo mesto, ker imata oba nasprotnika za seboj že eno zmago. V prvem nizu se zdijo Furlani nepremagljivi, potem pa se Goričani prebudijo in nevzdržno osvojijo drugi niz. Žal zgubi v drugi polovici tretje-ga in odločilnega seta Olympia - Terpin, tisti zagon, ki ga je imela v tekmi z Juventino in deloma v prvih nizih zadnje tekme. To privede Goričane do končnega poraza, čeprav so bili že zelo blizu zmage.

Po tekmah je bilo nagrajevanje finalistov. Prvo mesto je zasedla Pav - Natisonia, drugo Olympia - Terpin, tretje pa Juventina - Belca. Med nagrajevanjem sta spregovorila predsednik Š.Z. Olympie dr. Jože Vrtovec in pokrajinska odbornica za šolstvo in šport Marija Ferletičeva. Prisotni so bili tudi predsednik in predstavniki pokrajinske odbojarske zveze FIPAV, veliko številno športnikov, ljubiteljev športa, odbojarskih sodnikov in drugih.

Seja občinskega sveta v Sovodnjah

V sredo, 8. junija, se je sovodenjski občinski svet sestal na izredni seji, predvsem, da bi obravnaval proračun za leto 1983. Proračun predvideva 1.415.000 lir dohodkov in prav toliko izdatkov. Redni dohodki znašajo 506 milijonov. Za javna dela je namenjenih 809 milijonov lir. V načrtu so naslednja javna dela: popravilo šolske strehe v Rupji; popravilo vrtca v Sovodnjah; centralna kurjava v šoli na Vrhu; odkup nepremičnine v Sovodnjah; prekritev strehe šolskega poslopja v Gabrjah; železniški podvoz v Štradalti; dograditev telovadnice v Sovodnjah; ureditev greznic v Rupji in na Peči; poseg na pokrajinski cesti v Gabrjah; asfaltiranje ceste proti zaselku Črnci na Vrhu.

V ostalem je proračun takole razdeljen: javna uprava 187 milijonov, šolstvo in kultura 83

milijonov, socialno področje 122 milijonov, za ceste in javno razsvetljavo 85 milijonov.

Svetovalec SSK Remo Devetak je kritično ocenil osnutek proračuna, saj je proračun pri izdatkih vseboval samo glavne točke, kot so javna dela in redno poslovanje občinske uprave, manjkalo pa je prikaz točnih izdatkov, kot je to bilo vsa prejšnja leta. Remo Devetak je tudi navedel nekatere točke, ki bi morale biti omenjene, če bi bil osnutek proračuna popoln, in sicer strošek v zvezi s televizijskim prenosnikom na Vrhu, strošek za vzdrževanje šolskega avtobusa in šoferja, vsota za vzdrževanje onemoglih v okviru Krajevne zdravstvene enote, vsota za kritje letošnjega primanjkljaja vodovodne ustanove CAFO, ki je vsako leto večji.

■ dalje na 7. strani

G. R.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Predstavitev knjige Aleša Breclja v Peterlinovi dvorani v Trstu

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu je zaključilo letošnjo sezono ponedeljkovih večerov z okroglo mizo, ki jo je priredilo skupno z društvom Virgil Šček ob izidu diplomske disertacije dr. Aleša Breclja o slovenskih avtonomnih političnih skupinah v Trstu v letih 1949/52. Po krajši predstavitvi večera predsednika Društva izobražencev Pahorja je spregovoril predsednik krožka za družbena vprašanja »Virgil Šček« dr. Rafko Dolhar. Poudaril je, da je novo delo nadaljevanje zgodovinskega raziskovanja polpreteklo dobe, ki ga je pričela Nadja Maganja s študijo o političnem dogajanju pri nas od leta 1945 do 1949. Aleš Breclj pa si je izbral nadaljnjo štiriletno obdobje, ki je gotovo najbolj dramatično v povojni zgodovini Slovencev v Italiji. Predvsem je resolucija informbiroja v naslednjih mesecih in letih pokazala vso svojo razdiralno moč, medtem ko je razpis prvih povojnih volitev uveljavil pri nas politični pluralizem. Vendar se je tedaj pojavila ocena, da je samostojni volilni nastop nelevičarskega gibanja poskus razbitja v narodnoosvobodilnem boju skovane enotnosti primorskih Slovencev.

Avtor študije Aleš Breclj je nato predstavil glavne zaključke svoje diplomske disertacije. V prvem poglavju govori o položaju Slovencev v prvih povojnih letih, nato razglablja o delovanju akcijskega odbora za obrambo Svobodnega tržaškega ozemlja. Nadaljnje poglavje je posvečeno avtonomnim političnim skupinam, ki gredo od Slovenske demokratske zveze do Slovenske katoliško-socialne zveze pa do skupine neodvisnih Slovencev. Zaključni del študije je posvečen delovanju občinskih svetov na Tržaškem in volitvam leta 1953.

Za avtorjem knjige je spregovoril še prof. Zorko Harej, ki se je s političnega vidika dotaknil tedanjih dogodkov. Sledila je debata, nakar so prisotni soglasno v imenu obeh društev, torej Krožka za družbena vprašanja Virgil Šček in Društvo slovenskih izobražencev, odobrili reso-

lucijo v zvezi z nedavnim fašističnim divjanjem po naših krajih. V resoluciji je med drugim rečeno: »Odločno dvigamo svoj glas, proti nasilju novofašistov v slovenskih vaseh na Tržaškem, izražamo solidarnost žrtvam in pozivamo vso slovensko javnost ter demokratične sile v Trstu, da skupno onemogočimo vsak nov poskus oživiljanja škvadrstičnih metod, ki so v popolnem nasprotju z načeli republiške ustave porojene iz odporništva. Dolžnost pristojnih oblasti je, da onemogoči izzivanje in ustrahovanje fašističnih tolpa na izključno škodo slovenskega prebivalstva. Obenem ugotavljamo, da je do obnavljanja škvadrizma prišlo zaradi popuščanja skrajno desničarskim silam, medtem ko so odgovorni zavlačevali z uresničevanjem mednarodnih in ustavnih obveznosti glede zakonske zaščite Slovencev v Italiji«.

Dva nova zvezka slovenskih revij

Pred kratkim sta se na knjižnem trgu pojavila najnovejša zvezka slovenskih revij Znamenje in Nove revije. Kot znano, izdaja Znamenje skupina občanov, osnovni miselni ton pa ji daje skupina teologov in krščanskih laikov, zbranih okrog naslovnega škofa dr. Vekoslava Grmiča. Gre za ljudi, ki si v duhu tradicije krščanskega socializma prizadevajo za ustvarjalni dialog med kristjani in marksisti v slovenski družbeni dejanskosti. Uvodni članek tretje letošnje številke Znamenja je posvečen 60-letnici rojstva dr. Grmiča, ki jo obhaja junija letos. Avtor Jože Rajhman najprej opisuje življenjsko pot, nato pa poglobljeno razčlenjuje njegovo znanstveno delo na področju teologije, kjer dr. Grmič skuša uveljavljati takomenovano socialistično teologijo. Grmič je tudi pisec glavne razprave v reviji Znanost in ateizacija. V njenem sklepu ugotavlja: »Vero

v Boga je sčasoma zamenjala vera v znanost, tehniko in razvoj. Ker pa je človeštvo hkrati pozabilo na etične vrednote, ki so bile tesno povezane z vero v Boga, zato ga je nova vera privedla v slepo ulico. Znanost in tehnika, ki sta človeštvu omogočili izredne možnosti razvoja, postavljata predenj zahtevo po izredni moralni zrelosti. Ker pa te zrelosti ni, zato prihaja do pojavov, zaradi katerih je človek vedno bolj razčlovečen in zaslužjen.« V isti številki Znamenja Rajhman objavlja razpravo Nekaj značilnih Trubarjevih pisem, Franc Pristovšek je prevedel več Brechtovih liričnih pesmi, Jurij Zalokar pa je prispeval razmišljanje Dialog in plemenska miselnost. France Pibernik objavlja nekaj drobcev iz literarne zapuščine Vitala Voduška, pomembna je tudi razprava Stanka Janežiča Pogovor, ki združuje in gradi. Sledijo običajne rubrike Zapisi, Razmišljanja, Odmevi ter Med knjigami in revijami.

13.-14. številka Nove revije je v prvem delu kot običajno posvečena poeziji, prozi in dramatici, osrednji del pa aktualnim kulturnopolitičnim problemom na Slovenskem. Zanimiv je pogovor Dimitrija Rupla s Francom Šalijem, v katerem vprašanec s stališča kulturne politike ZKS presoja pisanje in usmeritev Nove revije in je v marsičem do nje kritičen. Pogovor pa se dotakne tudi širših tem, ki so trenutno aktualne v Jugoslaviji, tako prepovedi nekaterih literarnih del, mednacionalnih odnosov, položaja umetnosti v socializmu itd. Taras Kermauner v rubriki Spor na književni levi, ki v Novi reviji teče že več časa, primerjalno razčlenjuje predvojno dogajanje v Jugoslaviji oz. Sloveniji, ko je prišlo v krogih leve inteligence do določene napetosti med uradno politiko KPJ in delom izobražencev, na Hrvaškem zlasti z Miroslavom Krležo, na Slovenskem pa z Bratkom Kreftom, Jušom Kozakom in drugimi. Kermavner postavlja tezo, da je v slovenskih razmerah pomembnejši spor, ki je nastal v katoliškem krogu, točneje med Kocbekovim Dejanjem in njegovimi simpatizerji ter uradnim katoliškim taborom. To naj bi bi-

Podelitev nagrad 2. natečaja ZSKP

Pretekli petek je bila v mali dvorani Kato-liškega doma slovesnost ob podelitvi nagrad 2. natečaja za zborovske skladbe, ki ga je razpisala marca 1982 Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice. Komisija, ki so jo sestavljali profesorji Pavle Merku, Mirko Cuderman in Stefan Mauri, je sklenila podeliti prvo nagrado za ženske zbere skladbi Pomlad, drugo nagrado (prva ni bila podeljena) skladbi Roža rdeča rožiča, ki ju je predstavil prof. Stanko Jericijo iz Gorice. Priporočena je bila še ena Jericijeva skladba in sicer Pomladni večer, za mešani zbor. Večera ob podelitvi nagrad se je udeležilo precej prijateljev in ljubiteljev glasbe ob prisotnosti pevcev zboru Lojze Bra-tuž, ki je ob zaključku pod vodstvom prof. Jericija zapel štiri pesmi, med temi tudi Rožo, rdečo rožico.

Prisotne je najprej pozdravila tajnica ZSKP dr. Marilka Korsič, nakar je predala besedo Emilu Valentinčiču. Predsednik ZSKP je prebral utemeljitev komisije, ki je podelila nagra-

de za omenjene skladbe. Nato je izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da je v naši sredi skladatelj, ki ustvarja, snuje in posreduje svoja izvirna dela širši javnosti, uporabnikom zborovske umetnosti. Podčrtal je pomen ustvarjanja v današnjem času in tudi v našem kulturnem prostoru. Predsednik je ob zaključku čestital prof. Jericiju in se mu zahvalil za njegovo delo na področju glasbenega snovanja.

Sledila je podelitev nagrad. Prof. Jericijo se je zahvalil za izkazano priznanje in obenem povedal nekaj misli v zvezi s svojim ustvarjanjem, zatem je s svojimi pevci podal kratek prerez iz zborovske literature: Gallus, Srebotnjak, Jericijo, Adamič. Večer se je nadaljeval v prijetnem vzdušju, ob razgovoru med člani zbora in prijatelji. Naj povemo, da je ZSKP ob tej priložnosti izdala Tri pesmi Stanka Jericija, ki so bile nagrajene na drugem natečaju. Okusno publikacijo sta uredila Franka Zgavec in Silvan Kerševan, opremil Hijacint Jus-sa, notografiral pa Maks Debenjak.

MLADINA SSK ORGANIZIRALA VI. TABOR ZAMEJSKE MLADINE

■ nadaljevanje s 3. strani

tresu popolnoma obnovila, in pa klet vinogradnika Humarja.

V večernih urah je bil na sporedu kulturni program, pred tem pa je goste in udeležence pozdravil član mladinske sekcije SSK Damijan Terpin. Program je bil pester, saj je zaobjemal nastop kantavtorja Iva Tula iz Milj, recital ob 40. obletnici padca fašizma, ki so ga pripravile recitatorke in recitator iz Mačkolj in nastopa ansamblov Nova misel iz Gorice in Martin Krpan iz Ljubljane. Večer se je zaključil ob zvokih ansambla Galebi z Opčin.

Med kulturnim programom je nekaj misli o samostojnem političnem nastopanju in o združevanju zamejskih Slovencev predvsem na športnem področju podal prof. Joži Peterlin, ki kandidira kot neodvisen na listi SSK za deželne volitve.

Naj ob koncu še povemo, da so udeleženci tabora takoj zvedeli za fašistično izzivanje in pretepanje v Lonjerju in to podlo dejanje tudi nemudoma obsodili.

Seja v Sovodnjah

■ nadaljevanje s 5. strani

V svojem drugem posegu, ki se je tikal javnih del, je svetovalec SSK izrazil mnenje, da so na široko programirana dela, ki so pretežno vezana na prispevke in posojila, sicer hvalevredna pobuda, ne bodo pa v celoti izvedena, ker bodo pač po presoji občinskega odbora oz. večine odpadla vsa tista dela, ki zanjo ne bodo važna, kar seveda ni pravilno.

Naj še povemo, da je bila razprava o proračunu to pot zelo skromna. Večinski svetovalci so z izjemo dveh ali treh proračun sprejeli pasivno.

Med »raznim« je podžupan poročal o brošuri »Italijanska ustava«, ki jo pripravlja večnamenski center v Ronkah. Nadalje je na socialnem področju predvideno izvajanje načrta, ki je bil izdelan v okviru Krajevne zdravstvene enote. S tem v zvezi je dala občina objaviti oglas v »Primorskem dnevniku« za zaposlitev ene ali več oseb s skrajšanim delovnim časom, ki naj bi po domovih oskrbovala ostarele ali osamljene občane. Svetovalec SSK Remo Devetak je ob tem pripomnil, da bi bilo treba take in podobne oglase poslati v objavo tudi ostalim slovenskim časopisom. Na koncu se je župan še seznanil občinske svetovalce s sporedom odprtja telovadnice, ki bo v petek, 24. junija, ob slavnostni seji občinskega sveta.

KANDIDATI SSK NA GORIŠKEM za Deželno zbornico

1. dr. Drago STOKA
2. Marija FERLETIC
3. prof. Lojzka BRATUŽ
4. dr. Maks GERGOLET
5. Branko ČERNIC
6. arh. Aleš PRINCIC
7. Ivan TERPIN

za Senat

prof. Andrej BRATUŽ

za Poslansko zbornico

1. Branko ČERNIC
2. Remo DEVETAK
3. Simon KOMJANC
4. arh. Aleš PRINCIC
5. dr. Maks GERGOLET
6. Niko KLANJŠCEK

Veliki neznanec na robu Mitteleurope: Ivan Cankar, slovensko lice in glas

Ivan Cankar: PODOBE IZ SANJ, Marietti, 12.000 lir.

Primer Ivana Cankarja je, gledano z vidika zadnja leta tako razboznane mittelevropske književnosti, vsekakor izjemen. Izjemen do take mere, da je ob tolikih drugih imenih, nemalo krat gotovo manj vrednih od njega, zato pa toliko bolj opevanih, ostal domala neznan. Slovenec Cankar se je rodil leta 1876 v trgu 20 km oddaljenem od Ljubljane in je umrl v slovenski prestolnici leta 1918. Njegova knjižna zapuščina sestoji iz umetnin take vrste, da daje človeku misliti, da se nekaj nedoumljivega dogaja v odločitvah založb tako glede tega, kaj naj bi bi po njihovem bilo vredno izida, kot tudi glede globine, ki je vsakomur izmed nas potrebna na njegovi življenjski poti. Poleg *Hlapca Jerneja in njegove pravice* in *Martina Kačurja* — njegove mojstrovine — je Cankar avtor *Podobe iz sanj*, vrste vtisov in premišljevanj, ne daljših od dveh, treh strani vsako, katere je pravkar izdala prenovljena založba Marietti, ki je izdala novo leposlovno zbirko, v glavnem pod pokroviteljstvom Claudia Magrisa.

Omenili smo, zakaj da Cankarjevi spisi pri nas tako težko izhajajo in kako da so kvalitetni. S tem v zvezi je treba omeniti, da zgoščenost in moč slovenskega avtorja izhajata iz zavesti o bolečini, prisotni pri slehernem človeku. *Podobe iz sanj* bi se namreč utegnile zdeti na prvi pogled kot blodnja brezobličnih fantomov, ki kot liki plašne sence naseljujejo našo moč. In vendar ni tako, ko pa podoba, ki nam jo Cankar posreduje, postaja čedalje resničnejša, bolj boleča, tragična. In to v taki meri, da mu življenje samo postane sen. Posamezne črtice, prej simboli in prebliski kot pa zaključene zgodbe v klasičnem smislu, se vse sukajo okoli podobe smrti, ne da bi se zavedale, da čas mineva kot blisk. A to je blisk brez groma. V najpopolnejši tišini, v prepričanju, da je vsaka stvar neizpeljana in kratkotrajna, za vsakega človeka ista.

In prav to zadnje prepričanje je tisto, kar dela Cankarjevo besedo tako zelo bistveno. Pisatelj se zaveda, kako je trpljenje, za katero

nimamo razlage, vsakodnevna, večno ponavljana poteza božje roke. Zato nikomur ne more biti prihranjena usoda, ki prinaša rane, trpljenje in obup. Odtod tudi usmiljenje in tolikokrat uporabljen motiv Sina, kot da bi v Kristusu, ki izdihne Očetu (o tem teče pripoved v *Tretji uri*, teh treh straneh, žgohih, zgoščenih in pekočih, kot trnje, ki pordeči čelo Križanega) bila zaobjeta tesnoba slehernega človeka na njegovi življenjski poti.

V tem je Cankar s svojo slovensko osamljenostjo, s svojo že strastno navezanostjo na zemljo (tako zelo, da posebej celo cvetlice in rastline, potočnice, šmarnice, trobentice in kostanje, ki mu izpregovorijo), s svojim odklanjanjem mesta — Dunaja na primer, ki ga ni nikoli maral — brezpogojno aktualen. Tako je zmožen sprevideti prekletstvo stoletja, tega 20. stoletja, pretresenega od propada vrednot, oropanega spomina, ki naj bi urejal človekove duševne izkušnje.

V tem je bistvena črta, nosilna gred njegovega sporočila, ki trpi ravno zato, ker si ljudje ne znajo pogledati v oči in prepoznati v vsakomer isto usodo. Namesto da bi si bratsko delila skupno usodo, vsaka naša kretnja omahne v samoto brez rešitve. Prav v istih letih (in morda zato velja podčrtati ogromni časovni razmik, ki ločuje Cankarja od našega zanimanja zanj) so se blizu njegove domovine oglašali še drugi glasovi z enako silo. Na kraški gmajni se je Scipio Slataper zamislil v dramo sreče in smrti; med Dunajem in Münchnu se je Georga Trakla življenjska pot končala s samomorom. Tudi v njiju dveh živi Cankarjevo sporočilo, tako blizu našemu življenju, da se moramo vprašati, kakšno ceno mora vendar plačati človek, če naj s tolikšno pronicljivostjo doume smisel življenja. Odgovor daje beseda, ki se v *Podobah iz sanj* nenehno ponavlja: trpljenje. In za prav isto gre tudi pri prerokbi, ki nanjo naletimo v črtici *V poletnem soncu*: »Vstal boš nekoč iz groba, hodil križem po svetu, izpraševal ljudi: »Povejte, ljudje, pokažite mi kraj, kjer je tekla moja zibka!«

Fulvio Panzeri

Čebelice v delu in molitvi

(Ob 60-letnici ustanovitve primorske province šolskih sester) 2 Stanko Žerjal

Popoldne na vigilijo omenjene šestdesetletnice sem pomislil, ali naj bi se naslednjega dne potrudil na intimni praznik šolskih sester v Trst. Brez vzroka, po naključju ali po navdihu sem pogledal na uro. Sedemnajsta. Zdrznil sem se. Ta trenutek nekoga nekje polagajo v grob. Odkritosrčno rad, čeprav komu v napoto, bi bil zdaj na njegovem pogrebu, ko bi pogreb bil v Ljubljani, a je na skrajnem severovzhodu Slovenije, zame predaleč, v Veliki Poljani.

Asociacija misli, otožnih misli Ti, dragi odhajajoči sošolec osmih gimnazijskih let in pet let marijaniški sogojenec, velik v slovenski literaturi, lepo in pošteno v svoji avtobiografski knjigi pripoveduješ in pričuješ o idealizmu slovenskih šolskih sester. Da so ti bile v nepozabnem ljubljanskem Marijanišču materinsko dobre, sem vedel že takrat in smo vsi v konviktu to razumevali, ker si bil siromak in polsirota; da

so te pa spreobračale iz nevere v vero, sem zvedel šele iz Tvoje knjige, ker si takrat nam sošolcem in sogojencem prikrival svoje notranje probleme.

Govorim o Mišku Kranjcu. Kljub najinim razhajajočim se nazorom sva si bila vseskozi dobra, dobra tudi potem, ko sem si jaz nadel kolar. Dobra tudi na zadnjem srečanju pred nekaj leti v Ljubljani. Zaradi pestrega živčava zbranih sošolk in sošolcev nisem mogel načeti z njim razgovora o njegovih literarno obdelanih spominih na šolske sestre. Poleg tega, da bi ga tedaj rad pohvalil za objektivno pripovedovanje, bi bil pa le hotel z njim razčistiti neko hudo nečastno zadevo, ki jo pisatelj Miško popisuje v knjigi. Poznam kot drugi bivši Marijaniščniki epizode, ki so dajale povod za nekatere naše takratne, mladostno navihane spogledljaje. Ne razumem pa, kako in zakaj je pisatelj napihnil

in potvoril tiste sporadične izmenjave prijaznosti, smehljajev in banalnih ustnih pozdravov ob bežnih, javnih srečanjih med dvema osebama. Morda je pisca zanesla gola domneva, morda so mu vodili pero iz poznejšega materializma izvirajoči predsodki, morda pa je moral zapisati vsaj eno, vsaj to potvorbo po višjem naročilu. V naivno in otročjo simpatijo zapleteni osebni stališi in ostali moralno neoporečni.

Kakor me bodejo nekatere pomanjkljivosti in netočnosti iz Marijaniščne zgodovine v biografiji škofa Rožmana ali pa v knjigah v Argentini umrlega Jurčeca (in ne vem, kje in kako bi to izpovedal), tako se mi je zdelo potrebno in pošteno prispevali navedeno pojasnilo — v uporabo bodočim zgodovinopiscem in v opozorilo sedanjim bralcem Miškovih knjig. Smrt je prehitela moj načrt, da bi ga s pomočjo drugih še živečih prič prepričal, naj na kak način popravi neljubi literarni spodrseljaj. Razen tistega, dokazljivo zmotnega odlomka, pa opisuje Kranjec šolske sestre, čeprav z materialističnega zornega kota, v tako resnicoljubni luči, da morem le priporočiti branje takim, ki gledajo na redovniško in morda tudi na duhovniško haljo z nezaupanjem.

KONEC

KDO DAJE POTUHO...

■ nadaljevanje s 1. strani

bojskega filma. Brez ranjenca seveda ni šlo: krogla je oplazila nogo mladega Kazimira Majovskega, čigar pričevanje smo objavili v prejšnji številki našega lista.

Naslednji teden so se fašisti še bolj razdivjali. V četrtek so imeli zborovanje v Nabrežini, pred županstvom. Istočasno je krajevni protifašistični odbor organiziral protestno manifestacijo na glavnem vaškem trgu. S te manifestacije se je napolnila večja skupina ljudi proti županstvu, tu pa so bili fašisti dobro zastraženi in so na svojem »volilnem shodu« lahko mirno zmerjali in psovali, nakar so se v spremstvu policije odpeljali proti mestu.

Za soboto je bil napovedan nov fašistični shod, tokrat v Dolini. Občinski svet se je izrekel proti temu shodu in prav tako so se izrekle vse krajevne organizacije, ki so na istem mestu za isto uro napovedale enotno protifašistično manifestacijo. To je pripravilo prefekta Marrosuja, da je obe manifestaciji prepovedal zaradi »javnega reda«.

Fašisti pa se niso vdali. Za vsako ceno so hoteli pokazati svoje »junaštvo« in zato so se odločili, da bodo namesto v Dolini zborovali v Bazovici in v Lonjerju. Najprej v Bazovici, kjer so dobro zastraženi zmerjali in psovali in ni jih motil zvon, ki je zvonil ves čas njihovega zborovanja. Nato so se spustili v Lonjer. Sem so prišli pred policijo in prav to so si želeli. Ob cesti je bila zbrana skupinica domačinov, ki je mirno opazovala to škvaldro, ki se je v sprevidu pomikala po vasi. Naenkrat pa so fašisti napadli: z železnimi drogi, pa tudi z drugim so udrihali po ljudeh. Zloglasni Grilz je kot orožje uporabil kar megafon, s katerim je ranil dva domačina. V napadu so bili ranjeni štirje domačini: dva so morali prepeljati v bolnišnico, med temi eno žensko, Milko Kjuder, ženo znanega pevovodje Oskarja, žensko, ki je že za časa druge svetovne vojne okusila gorjačo znane Collottijeve tolpe v Villi triste v Ul. Bellosguardo. A niso jih takoj prepeljali v bolnišnico: najprej so morali fašisti končati svoj govor,

Dva nova zvezka...

■ nadaljevanje s 6. strani

la tudi slovenska različica spora na »levici«. Iz iste rubrike omenjamo še članek Svetozarja Stojanovića Ideologija in zgodovina.

Jože Snoj in Ivan Urbančič razpravljata o problematiki, ki se odpira ob gledanju in prebiranju Golubnjače, dramske predstave, ki je pred meseci povzročila burne polemike v jugoslovanskem prostoru. Zanimiva je tudi rubrika Študentovsko gibanje, v kateri Peter Vodopivec, Frane Adam, Dimitrij Rupel, Mladen Svarc, Jaša L. Zlobec in Aleksander Zorn vsak s svojega stališča presoja sedaj že zgodovinsko dogajanje, značilno za 60. in 70. leta na ljubljanski univerzi. Nova revija je kot vedno aktualna in živa ter nam v vrsti prispevkov pojasnjuje in skuša razčleniti številne manj znane dogodke in kulturna strujanja v polpretekli dobi, pomembna tudi za današnji čas.

kajti medtem je prišla policija in ponovno zastražila fašistične napadalce, tako dobro zastražila, da se niti rešilec ni mogel prebiti skozi obroč policije.

Epilog: eden od ranjencev, Pavel Kranjec, je v bolnišnici vprašal bolničarja, kdaj ga odpeljejo na radiološki pregled. »Tebe bomo slikali v Dolini«, je bil rezek odgovor bolničarja. Komentar ni potreben.

Če torej naredimo kratek povzetek teh dogodkov lahko rečemo, da so fašisti mirno »zborovali« povsod, kjer so hoteli, razen v Dolini. Na teh zborovanjih je bilo šest oseb ranjenih (pet domačinov in en karabinjer), dve priprti (dva levičarja), več pretepenih (domačinov). Fašistom se ni zgodilo nič. Povsod so bili zastraženi, da so se lahko počutili kot doma, mirno psovali in žalili ter nemoteno vodili svoje akcije. In to kljub dejstvu, da so bile oblasti pravočasno seznanjene z nevar-

nostjo, ki jo predstavljajo pohodi fašistov po slovenskih vaseh in so najvišji predstavniki oblasti tudi trdili, da se te nevarnosti zavedajo.

Človeku se torej vsiljuje vprašanje, zakaj oblasti dajejo potuho fašistom. Kajti vseh teh dogodkov si ni mogoče razlagati drugače, kot da uživajo fašisti podporo oblasti. Čemu bi sicer pripeljali v Trst kakih sto izurjenih karabinjerjev in policistov, ko pa je splošno znano, da je fašističnih vročekrvnežev le kakih dvajset ali trideset in bi zadostovalo onesposobiti te ljudi. Čemu taka skrb za »zakonitost volilnih shodov«, ko pa so bili ti shodi le kazenske ekspedicije proti Slovincem, kar se je tudi jasno izkazalo.

Ta vprašanja so zelo resna, kajti v dvom postavljajo demokratičnost nekaterih bistvenih državnih struktur, kot je prav policija. Isto se je dogajalo v dvajsetih letih, v letih onega zloglasnega Francesca Giunte, ki je mirno požigal Narodni dom, medtem ko je policija preprečevala gasilcem, da bi opravljali svoje delo...

Svet se je zares spremenil

■ nadaljevanje s 3. strani

kakor pred stoletji. Ljudje so obdelovali polja z živino in plugom, mlatili žito s cepci ali z otepanjem žitnih snopov ob star sod, strojev niso poznali razen za večanje, za kar so služili starodavni, po večini leseni, a duhovito izdelani stroji, večjalnice. Morda se je ohranil kak primerek še kje v muzeju. Noben kmet ni imel traktorja. Imeli so jih le farmarji v Združenih državah in na kakšnem veleposestvu.

V veliki večini vasi ni bilo niti enega radijskega sprejemnika, o televiziji pa seveda ni bilo še niti duha in sluha. Šole so priredile enkrat na leto, če sploh, ekskurzijo v mestni kino, da so si šolarji lahko ogledali film o Miki-miški. To je bilo zanje veliko doživetje. Njihove babice so hodile po hiši in dvorišču, pa tudi po cesti v dolgih krilih, ki so segala do tal, in če so jih hotele nekoliko skrajšati za kako delo, so ga z vrstico prepasale in podvile pod pasom. Le njihove hčere, matere današnjih 70- ali 65-letnikov, so začele nositi za kak decimeter krajša krila, kar se je zdelo že zelo moderno.

Pa tudi v mnogih drugih pogledih, posebno kar zadeva tehniko, iznajdbe, znanost, zdravstvo, javni promet, stavbarstvo itd. je pomenilo preteklega pol stoletja ali malo več odločilen prelom v življenju človeštva, vsaj evropskega. V tem polstoletju je dokončno zatopil nekdanji svet, ki se je ohranil še iz srednjega veka, in je nastopil moderni vek, ki nas lahko preseneti le še s kompjuterji nezaslišanih zmogljivosti in z — atomskimi bombami, kar pa se, upajmo, ne bo zgodilo, če ne bodo državniiki popolnoma ponoreli, vsi drugi pa postali preveč brezbrizni za svojo usodo in za usodo vsega sveta.

PAPEŽ NA POLJSKEM

Danes, 23. junija, bo papež Janez Pavel II. sprejel sindikalista Lecha Waleso. To bo eno izmed zadnjih dejanj papeževega obiska na Poljskem in bo v nekem smislu

zapečatilo tudi politični pomen njegovega potovanja. Kljub temu, da je Sveta stolica v teh dneh poudarila versko in pastoralno naravo papeških potovanj, je namreč jasno, da Janez Pavel II. pogosto posega v politiko, kar se je sicer že izkazalo predvsem med njegovim potovanjem v Srednjo Ameriko in še prej v Veliko Britanijo ter Argentino.

Ena izmed značilnosti papeževanja Janeza Pavla II. je nedvomno vse bolj odkrito politično nastopanje, ne glede na to, kako lahko to politično nastopanje ocenjujemo.

PINOCHETOV REŽIM V TEŽAVAH

Za danes, 23. junija, je v Čilu napovedana splošna stavka. Vodil jo bo sindikat kamionistov, ki je, kot znano, svoj čas odločilno pripomogel k padcu Allendejeve vlade. Zadnje čase kroži tudi govorica, da se v Čilu pripravlja državni udar, jasno pa je vsekakor, da je Pinochetov režim v hudih težavah.

KORAK DO NORMALIZACIJE?

Argentinska vojaška vlada je sklenila prekiniti finančne sankcije, ki jih je bila odredila na račun britanskih državljanov in britanskih družb za časa spora zaradi Falklandskega otočja. Politični opazovalci menijo, da gre za nov korak argentinske vojaške vlade na poti do morebitne ureditve odnosov z Veliko Britanijo.

—○—

Dr. RAFKO DOLHAR PRI PREFEKTU MARROSUJU

■ nadaljevanje s 4. strani

nji ter nedvoumna apologija fašizma, poleg tega da nemalokrat kršijo normalno kazensko pravo. Nazadnje mladinska sekcija SSK v svoji izjavi opozarja vse Slovence na važnost politične samoobrambe. »Jasno je, zaključuje izjava, da nam Slovincem v Italiji nihče ne bo mogel pomagati, če si ne bomo znali najprej sami pomagati in samostojno politično nastopati.«